

Bemyndigelse til at udføre Fogedforretninger og andre Dommeren paahvilende Forretninger. Jeg nævner ikke mindste Lovul om, at Forholdet vil udvirkelig sig saaledes, at Retskriveren paa dette Omraade vil blive Dommerens Fuldmægtig og ikke Andet, thi det er os Alle bekendt, at af de hidtilværende Underdommere er der en Mængde, som aldrig i deres Liv have foretaget en Fogedforretning, og jeg skulde meget betvivle, om det vilde være muligt ved dette Udkaft at opnaa, hvad der vel ogsaa neppe har været dets Mening, at Dommeren i egen Person skulde foretage alle den Slags yderst ubehagelige Forretninger. Jeg føler mig ialtfald overbevist om, at naar han kan opnaa at faae en Anden konstitueret i sit Forfald, vil det gaa akkurat, som det gaar nu, hvor der i enhver Fogedforretning staar: „I Dommerens Forfald“ og i Parenthes: „Politiforretninger“. Saaledes vil ogsaa Dommeren i Fremtiden have Forfald, men paaberaabe sig et andet Forfald end hidtil; og jeg mener, at det maa i Virkeligheden siges, at en Dommer næsten altid har Forfald, naar der er Spørgsmaal om at høre ud, for at foretage en Eksekutionsforretning i en ubetydelig Sag, som dog kan tage en Dags Tid. Vi vide jo Alle, at der ikke i eet af hundrede Tilfælde fremkommer noget-somhelst Spørgsmaal ved en Fogedforretning, som kan fordrø Dommerens Nærværelse. Jeg mener altsaa, at det vil udvirkelig sig saaledes, at Retskriveren paa dette Omraade vil blive Dommerens Fuldmægtig. Jeg tror, at det meget vanskeligt vil kunne undgaa, og jeg skulde derfor henstille til Dverveelse, om man ikke kunde faae Retskriverens Bestilling udført, ikke som hidtil, men ved faste Fuldmægtige, ikke private Fuldmægtige, men Fuldmægtige, der vare antagne af Justitsministeriet, og hvis Løn blev normeret og ubetalt af Statskassen, og da der ganske vist ikke vil være stor Udsigt til Avancement for disse Folk, tror jeg ogsaa, at det vil være nødvendigt, at der gives et vist Antal af dem Udsigt til kongelig Udnevnelse. Om man vilde henlægge nogle Forretninger, til Exempel Bestyrelsen af Skjode- og Pantebøgerne, til dem som Forretninger, de udførte paa eget Ansvar, ser jeg ikke, at der kunde være Noget til Hinder derfor. Min Hovedbetragtning er imidlertid den, at det ikke vil kunne undgaa, at de i Virkeligheden paa en Del Omraader maa blive Dommerens Fuldmægtige. Det er en Tanke, jeg henstiller til nærmere Dverveelse, efterat der i det Hele er blevet rørt ved dette Spørgsmaal. — Det er en Selsøge, at det Kapitel, der nærmest maa have interesseret Enhver, er det, der angaar Nævningevæsenets Dannelse. Enhver maa kunne sige sig selv, at i dette Afsnit indeholdes et virkelig folkeligt Emne. Saafar denne Sag bliver bragt ud i Befolkningen til Diskussion,

hvad der jo nødvendig maa ske, efterat den har været behandlet i Folkethinget i saa lang Tid, maa man vente, at der vil blive tillagt Bestemmelserne om, hvorledes Nævningelisten dannes, eller rettere Afsnittet om Nævningernes Kaldelse en særlig Betydning. Det er derfor naturligt for ethvert Medlem af dette Thing, og det har ogsaa været forsøgt, særlig at undertaste dette Afsnit en Kritik. Resultatet af mine Dverveelser er det, at jeg i enhver Henseende finder det meget smukt og tilfredsstillende. Det System, som der ellers kunde være Tale om, nemlig kun at optage de Folk paa Grundlisten, som havde en vis Indtægt eller svarede et vist Beløb i Skat, vilde ganske vist hos os vække en Del Misforståelse. Det vilde pointere en Ulighed, indføre et Ulighedsprincip, som ikke findes i vor Grundlov med Hensyn til den politiske Valgret, og vilde allerede derfor paa første Haand møde Uvillie. En anden Fremgangsmaade, som jeg af Kommissionsbetænkningen ser, der har været Tale om andre Steder, nemlig at undersøge Valgernes Kvalifikationer, deres Færdighed i Læsning, Skrivning og den Slags Ting, antager jeg for ganske upassende for vore Forhold; de vilde aldrig kunne vinde Bifald. Lovudkastet har, forekommer det mig, i § 61 fuldstændig opretholdt Lighedsprincipet, saaledes, at, som det erede Medlem (Goos) har fremhævet, i Virkeligheden Ingen er udelukket, hvad jeg tror der vil blive tillagt meget stor Betydning. § 63 fastsætter kun en Fritagelse, medens § 66 giver Enhver, som falder ind under den Klasse, der er fritagen, Velighed til selv at melde sig til Optagelse paa Listerne. Nu er det ganske vist, at Ordene i § 63, som alt fremhævet, ere og med Nødvendighed maa være ubestemte, og deri ligger ogsaa, at de kommunale Autoriteter, som skulle affatte Grundlisterne, have et vist Naaderum for deres Skjøn. Naar der er Folk, der falde ind under denne Klasse, men med Hensyn til hvilke der kan være Lovul, tror jeg imidlertid, at de ville blive medtagne, at det ikke vil volde nogensomhelst Vanskelighed. Ser jeg hen til den arbejdende Klasse, Haandværksklassen, som det erede Medlem for Præsts Amt (Beth) igaar omtalte, mener jeg, at der ikke kan være Lovul om, at en Fabrikarbejder, der har sin Dagløn som eneste Erhverv, falder ind under denne Paragraf og vil være fritagen; men i denne Klasse vil der være mange Mænd, som have arbejdet sig op til Formænd paa enkelte Værksteder, de saakaldte Arbejderformænd eller Værksførere, og som maaste nok deltagende noget i Arbejdet, men tillige have Tilsynet og maaste nogen Regnskabsførelse, de ville efter min Mening ubetinget, uden at melde sig selv, blive optagne paa Nævningelisten. Jeg tror, at de kommunale Autoriteter nok ville kunne skjønne rigtigt i den Henseende, og at Folk forøvrigt ville